

PODSTAWOWE INFORMACJE O EGZAMINIE MATURALNYM OD 2015 R.

CZĘŚĆ USTNA (bez określania poziomu) – około 15 minut

- Egzamin ustny z języka obcego nowożytnego składa się z **rozmowy wstępnej** oraz **trzech zadań**, które muszą być zrealizowane w podanej kolejności.
- Nie przewidziano dodatkowego czasu na zapoznanie się z treścią całego zestawu zadań przed odpowiedzią.
- Za wykonanie wszystkich zadań zdający może otrzymać maksymalnie **30 punktów**.
- Zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w tej części egzaminu określają **wymagania ogólne** (I. Znajomość środków językowych, III. Tworzenie wypowiedzi, IV. Reagowanie na wypowiedzi, V. Przetwarzanie wypowiedzi) i **wymagania szczegółowe** podstawy programowej kształcenia ogólnego (1.1-1.15; 4.1-4.12; 6.1-6.13; 8.1-8.3; 12).

ZADANIE	CZAS TRWANIA	PRZEBIEG EGZAMINU
Rozmowa wstępna	ok. 2 min	Cel rozmowy – umożliwienie zdającemu oswojenia się z sytuacją egzaminacyjną. Egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami (lista pytań do wyboru znajduje się wyłącznie w zestawie dla egzaminującego).
Zadanie 1. Rozmowa z odgrywaniem roli	maks. 4 min (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)	Zdający ma ok. 30 sekund na zapoznanie się z poleceniem. Zadanie polega na przeprowadzeniu rozmowy, w której zdający i egzaminujący odgrywają wskazane w poleceniu role. Role przyjmowane przez zdającego odpowiadają doświadczeniom życiowym osoby nastoletniej lub stawiają go w sytuacjach, w jakich mógłby się znaleźć w przyszłości. W trakcie rozmowy zdający musi odnieść się do czterech elementów wskazanych w poleceniu i rozwinąć swoją wypowiedź w zadowalającym stopniu.
Zadanie 2. Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania	maks. 3 min	Zdający opisuje ilustrację zamieszczoną w wylosowanym zestawie. W opisie ilustracji zdający powinien określić miejsce, osoby oraz wykonywane przez nie czynności. Następnie zdający odpowiada na trzy pytania postawione przez egzaminującego (pytania związane są z tematyką ilustracji i znajdują się wyłącznie w zestawie dla egzaminującego).
Zadanie 3. Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania	maks. 5 min (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)	Zdający ma ok. 1 minuty na zapoznanie się z poleceniem i materiałem stymulującym. Zdający wybiera element z materiału stymulującego, który – jego zdaniem – najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu, uzasadnia swoją decyzję i wyjaśnia, dlaczego odrzuca pozostałe elementy. Następnie zdający odpowiada na dwa pytania związane z tematyką materiału stymulującego (pytania te znajdują się wyłącznie w zestawie dla egzaminującego).

CZĘŚĆ PISEMNA – 120 minut

	ROZUMIENIE ZE SŁUCHU	ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH
Rodzaje i tematyka tekstów; wymagania szczegółowe	Określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1-1.15; 2.1-2.6	Określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1-1.15; 3.1-3.7
Źródła tekstów	Teksty autentyczne lub adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka angielskiego	Teksty autentyczne lub adaptowane.
Łączna długość tekstów		Ok. 900–1200 słów
Czas trwania nagrania	Ok. 20 min (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań)	
Typy zadań	Zadania zamknięte: wybór wielokrotny, dobieranie, prawda/fałsz	
Liczba zadań	3–4	3–4
Punktacja	Za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
Udział w wyniku sumarycznym	30%	30%

	ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH	WYPOWIEDŹ PISEMNA
Rodzaje i tematyka tekstów; zakres środków leksykalnych; wymagania szczegółowe	Określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1-1.15; 5.1-5.13; 6.2; 6.3; 6.13; 7.1-7.10; 8.3; 13	Określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1-1.15; 5.1-5.13; 7.1-7.10; 8.3; 12
Zakres środków gramatycznych	Określony w <i>Informatorze o egzaminie maturalnym z języka angielskiego od roku szkolnego 2014/2015</i> (str. 27–35)	
Źródła tekstów	Teksty autentyczne lub adaptowane	
Typy zadań/ formy wypowiedzi	Zadania zamknięte: wybór wielokrotny, dobieranie	Tekst użytkowy (np. list w formie tradycyjnej lub elektronicznej [e-mail], wiadomość na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów
Długość wypowiedzi		80–130 słów
Liczba zadań	2–3	1
Punktacja	Za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	Treść od 0 do 4 pkt; spójność i logika wypowiedzi od 0 do 2 pkt; zakres środków językowych od 0 do 2 pkt; poprawność środków językowych od 0 do 2 pkt
Udział w wyniku sumarycznym	20%	20%

Szczegółowy opis egzaminu, punktacja oraz kryteria oceniania znajdują się w **Informatorze o egzaminie maturalnym z języka angielskiego od roku szkolnego 2014/2015**, który można pobrać np. ze strony www.egis.com.pl.

CZĘŚĆ PISEMNA

Przewodnik po strategiach egzaminacyjnych z przykładami zadań

Poniżej prezentujemy najbardziej przydatne strategie egzaminacyjne oraz sposoby na przygotowanie się do rozwiązywania różnego typu zadań w obrębie wszystkich części egzaminu pisemnego.

Rozumienie ze słuchu

Zadania na rozumienie ze słuchu mogą sprawdzać zarówno umiejętność znajdowania szczegółowych informacji w usłyszonym tekście, jak i określenia ogólnego sensu wypowiedzi (intencji mówiącego, kontekstu, głównej myśli całego tekstu lub poszczególnych jego części itp.). Ta umiejętność może być sprawdzana poprzez trzy różne typy zadań.

• Zadanie na dobieranie

W tego typu zadaniach zdający zazwyczaj dobiera podane zdania do usłyszanych wypowiedzi różnych osób. Może to być np. zadanie, w którym zdający słucha dwukrotnie czterech wypowiedzi na ten sam temat i do każdej wypowiedzi dobiera odpowiadające jej zdanie. Aby rozwiązać to zadanie, należy najpierw przeczytać podane zdania, podkreślić w nich słowa kluczowe i na ich podstawie spróbować określić rodzaj wypowiedzi (np. ogłoszenie, komunikat, reklama). To pomoże w poprawnym rozwiązaniu zadania.

Trening przygotowujący

Przeczytaj cztery zdania (a–d). Która z wypowiedzi jest najprawdopodobniej: *przemówieniem? ogłoszeniem? reklamą? relacją?*

- a The speaker explains how to get a special deal.
- b We learn about a politician's election promises.
- c You can hear this speaker on a train platform.
- d The speaker describes a terrifying experience.

(See Ex. 2 p. 10 for an example of this task.)

• Zadanie wielokrotnego wyboru

To zadanie najczęściej wymaga od zdającego wysłuchania kilku krótkich nagrań i rozwiązania zadań wielokrotnego wyboru (po jednym do każdego nagrania) poprzez zakreślenie właściwej odpowiedzi z trzech podanych. W nagraniach mogą pojawić się zarówno dialogi, jak i monologi. Zadania mogą sprawdzać umiejętność ogólnego i szczegółowego rozumienia tekstu. W rozwiązaniu tego zadania

pomocne będzie przeczytanie podanych zdań, podkreślenie w nich słów kluczowych i próba odgadnięcia, kim są rozmówcy oraz jaki jest cel i kontekst ich wypowiedzi.

Trening przygotowujący

Przeczytaj zadanie i na podstawie jego treści spróbuj odpowiedzieć na pytania (1–4).

Why is the customer returning the DVD player?

- A It is faulty.
 - B It is the wrong model.
 - C She already has the same model.
- 1 Is the recording a monologue or a dialogue?
 - 2 Who is/are the speaker(s)?
 - 3 Where does the recording take place?
 - 4 What is the purpose of the monologue/exchange?

(See Ex. 1 p. 12 for an example of this task.)

• Zadanie typu prawda/fałsz

Ten typ zadań rzadziej będzie pojawiać się na egzaminie od 2015 roku. Zadaniem zdającego jest zazwyczaj wysłuchanie dialogu i oznaczenie podanych zdań jako prawdziwych lub fałszywych. Z reguły to zadanie sprawdza umiejętność wyszukiwania szczegółowych informacji. Kolejność pytań odpowiada kolejności pojawiania się poszczególnych informacji w nagraniu, zatem podczas słuchania należy koncentrować się na jednym pytaniu na raz, cały czas próbując przewidzieć kluczowe słownictwo, które może pomóc w odpowiedzi na kolejne pytanie.

Trening przygotowujący

Przeczytaj zdania (a, b i c) oraz treść nagrania. Ułóż zdania zgodnie z kolejnością (1–3), w jakiej pojawiają się one w nagraniu. Następnie oznacz je jako prawdziwe (T – true) lub fałszywe (F – false).

- a Lisa has no interest in doing third-level education.
- b Helen doesn't play sports due to a medical condition.
- c Lisa plans to get a lift home with a classmate.

A: Hi Lisa. Where are you going? Aren't you going to take the school bus home today?

B: Hello Helen. No, I've got football practice now. The coach, Miss Rogers, lives in my neighbourhood, so I'll get a ride with her later.

A: I didn't know you played football.

B: Well, I don't really. This is my first time at practice. I thought it would be good for my college application if I played a sport. Why don't you come along?

A: I wish I could but I've got a doctor's appointment in half an hour. Maybe next week, though.

(See Ex. 1 p. 10 for an example of this task.)

Rozumienie tekstów pisanych

Zadania na rozumienie tekstów pisanych mogą sprawdzać zarówno umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, jak też jego ogólnego rozumienia (określanie głównej myśli całego tekstu lub poszczególnych jego części, intencji autora, kontekstu czy też rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu). W tej części egzaminu pojawiają się głównie zadania na dobieranie i wyboru wielokrotnego. Teksty mogą być bardzo różnorodne pod względem rodzaju (np. listy, broszury, ulotki reklamowe, napisy informacyjne, rozkłady jazdy, ogłoszenia, jadłospisy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe, teksty narracyjne) i stylu (formalny i nieformalny). Zdający najczęściej będzie rozwiązywał cztery różne rodzaje zadań.

- **Zadanie wielokrotnego wyboru oparte na krótkich tekstach**

To zadanie wymaga od zdającego przeczytania kilku krótkich tekstów powiązanych tematycznie i rozwiązanie zadań wielokrotnego wyboru (po jednym do każdego tekstu) z trzema możliwościami odpowiedzi. Przed przeczytaniem pytań należy szybko przeczytać teksty i zastanowić się, jaki to rodzaj tekstu, kim jest autor lub nadawca i jakie są jego intencje. Takie działania pomogą w rozwiązaniu zadania.

Attention

Have you locked your car? Vehicle criminals are active in this shopping area.

- Don't leave valuables or bags in view.
- Set your alarm.
- Park in secure car parks.

If you see anything or anyone that you feel is even in the slightest way suspicious, please call us at 341-13554643.

Don't be the next victim!

Trening przygotowujący

Przeczytaj tekst w ramce i odpowiedz na pytania (1–3).

- 1 The text is a(n) ...
A newspaper ad. B notice.
C leaflet.
- 2 The purpose of the text is to ...
A give information. B give a warning.
C advertise a product.
- 3 The writer of the text is most likely a ...
A shop manager. B car salesman.
C a police officer.

(See Ex. 1 & 2 p. 18 for an example of this task.)

- **Zadanie wielokrotnego wyboru oparte na dłuższym tekście**

Zdający czyta jeden dłuższy tekst (np. opowiadanie lub artykuł) i rozwiązuje kilka zadań wielokrotnego wyboru z czterema opcjami odpowiedzi. Zadania w większości sprawdzają umiejętność rozumienia szczegółów; ostatnie zadanie najczęściej sprawdza rozumienie ogólnego sensu tekstu. Wszystkie możliwości odpowiedzi w pewnym zakresie nawiązują do treści tekstu, ale tylko jedna jest w 100% właściwa. To oznacza, że choć strategia wyszukiwania w tekście parafraz może być bardzo pomocna, należy także uważać na dystraktory.

Trening przygotowujący

Połącz wyrażenia 1–5 z wyrażeniami (a–e) o podobnym znaczeniu.

1	☐	is currently unemployed
2	☐	has his own business
3	☐	has long shifts
4	☐	works outdoors
5	☐	has a high-paid job

a	spends his days in the open air
b	earns a good salary
c	is out of work at the moment
d	works from dusk till dawn
e	is self-employed

(See Ex. 2 & 3 p. 13 for an example of this task.)

- **Dobieranie brakujących zdań do luk w tekście**

W zadaniu należy przeczytać tekst i uzupełnić luki brakującymi zdaniami (podanych zdań jest zwykle więcej niż luk). W celu rozwiązania tego zadania należy przeczytać tekst i podkreślić słowa kluczowe w zdaniach

poprzedzających luki i następujących po nich. Następnie należy przeczytać podane zdania i podkreślić w nich słowa kluczowe, zwracając szczególną uwagę na spójniki, wyrazy/ wyrażenia łączące, zaimki i określniki (*this, that* itp.). To pomoże w rozpoznaniu właściwych brakujących zdań.

Trening przygotowujący

Przeczytaj fragment tekstu i na podstawie podkreślonych wyrażeń wybierz zdanie (A lub B), które jest właściwym uzupełnieniem luki.

Researchers at the University of California have discovered that teenagers are less capable of dealing with stress than adults. This is due to the fact that the parts of the brain that deal with problem solving are not as developed in teens. [1] Whereas adults can ignore small problems, teens are more likely to give them too much attention.

- A Also, they find it more difficult to prioritise their problems.
B On the other hand, they found that teens have a great variety of problems than adults.

(See Ex. 2 p. 107 for an example of this task.)

• Dobieranie nagłówków do akapitów

Zadanie polega na przyporządkowaniu właściwych nagłówków do odpowiednich części tekstu. Podanych nagłówków zwykle jest więcej niż akapitów. Tekst dotyczy jednego tematu, ale często składa się z różnych typów wypowiedzi, na przykład porad, instrukcji itp. Przed rozpoczęciem czytania tekstu warto najpierw przeczytać podane nagłówki, podkreślić w nich słowa kluczowe i zastanowić się nad pokrewnymi wyrażeniami. Następnie należy przeczytać tekst, próbując odnaleźć w nim słowa lub zwroty podobne do tych podkreślonych w nagłówkach.

Trening przygotowujący

Dopasuj wyrażenia z listy do nagłówków (A lub B).

- finally • period of time • winner • difficult
- achievement • stage of life • in the end
- demanding

- A A CHALLENGING TIME
B SUCCESS AT LAST

Teraz zdecyduj, który nagłówek (A lub B) najlepiej pasuje do podanego akapitu. Podkreśl słowa, które pomogły Ci dokonać wyboru.

Edwards' achievement made it all worth it. It took many years, but finally he was the winner of the National Championships! Edwards showed that anything is possible if you believe in yourself.

(See Ex. 1-4 p. 6 for an example of this task.)

Znajomość środków językowych

Zadania w tej części egzaminu sprawdzają znajomość struktur leksykalnych i gramatycznych w języku angielskim. Na poziomie podstawowym egzaminu umiejętności te są testowane za pomocą różnego rodzaju zadań zamkniętych.

(See p. 11 for examples of all the task types in this section.)

• Uzupełnianie luk w tekście

Zadaniem zdającego jest przeczytanie krótkiego tekstu i prawidłowe uzupełnienie każdej z luk poprzez wybranie właściwej odpowiedzi spośród trzech podanych. Aby rozwiązać to zadanie, należy dokładnie przeczytać tekst przed luką oraz tekst następujący po niej i zastanowić się, jakiej części mowy brakuje (rzeczownika, przymiotnika itp.). Przed przeczytaniem trzech wariantów odpowiedzi warto próbować odgadnąć właściwy wyraz/ wyrażenie.

Trening przygotowujący

W zadaniach 1–4 wybierz właściwą odpowiedź (A–C). Następnie zastanów się, czy zadania sprawdzają znajomość słownictwa czy gramatyki.

- 1 Unfortunately, the accident up to twenty . people injured.
A made B caused C left
- 2 Frank was clearly affected the experience.
A of B by C on
- 3 Linda was lunch when the phone rang.
A had B having C to have
- 4 Due to the smoke, the firemen couldn't see as they entered the building.
A something B nothing C anything

(See Ex. 1 p. 11 for an example of this task.)

• Uzupełnianie luk w dwóch zdaniach

W tym zadaniu zdający uzupełnia luki w dwóch podanych zdaniach, zakreślając właściwy wyraz/ wyrażenie spośród trzech podanych opcji. Wybrana odpowiedź musi prawidłowo uzupełniać luki w obydwu zdaniach. Podane opcje często pasują do jednej lub drugiej luki, ale tylko jedna odpowiedź prawidłowo uzupełnia obydwie luki.

Trening przygotowujący

Przeczytaj zdania (1–4) i z trzech wyróżnionych słów wybierz jedno, które NIE tworzy logicznego i gramatycznie poprawnego tekstu.

- 1 Peter always **tries/does/makes** his best when he plays football.
- 2 Don't forget to put **back/away/towards** the book after you've finished reading it.
- 3 **Bear/Stay/Keep** in mind that the head teacher will return in five minutes.
- 4 I stopped by your flat last night but you were **out/away/left**.

(See Ex. 2 p. 11 for an example of this task.)

• Wybór parafrazy

Zadanie polega na wyborze jednej odpowiedzi z trzech podanych – tej, która ma takie samo znaczenie jak wyróżniona część podanego zdania. To zadanie zwykle sprawdza znajomość angielskich idiomów lub grup czasownikowych. W przypadku wątpliwości co do prawidłowej odpowiedzi, warto starać się odrzucić przynajmniej jeden z podanych wariantów, a następnie z pozostałych opcji wybrać odpowiedź, która najlepiej pasuje w danym kontekście.

Trening przygotowujący

Przeczytaj zdania (1–3) i wybierz odpowiedź (A, B lub C), która NIE MA takiego samego znaczenia jak podane zdanie.

- 1 Tony appears angry.
A Tony looks like he's angry.
B Tony is rarely angry.
C Tony seems to be angry.
- 2 At 10 pm, Frank called it a day.
A At 10 pm, Frank stopped working.
B At 10 pm, Frank left his job.
C At 10 pm, Frank fell asleep.
- 3 Do you have something on your mind?
A Are you ill?
B Are you worried about something?
C Is something occupying your thoughts?

(See Ex. 3 p. 11 for an example of this task.)

• Wybór tłumaczenia

W zadaniu należy wybrać jedną z trzech odpowiedzi – tę, która stanowi właściwe tłumaczenie fragmentu zdania podanego w języku polskim. W tego typu

zadaniach należy zwracać szczególną uwagę na tzw. „fałszywych przyjaciół” (słowa, które wyglądają podobnie w języku polskim i angielskim, ale mają inne znaczenie). Warto też zwracać uwagę na różnice w gramatyce. Przykładowo, w języku angielskim w pewnym kontekście właściwe będzie zastosowanie innego czasu niż w języku polskim.

Trening przygotowujący

Przeczytaj przykłady słów, które wyglądają podobnie w języku polskim i angielskim. Które z podanych par słów są „prawdziwymi przyjaciółmi” (*True Friends* – TF), a które „fałszywymi” (*False Friends* – FF)?

W parach „fałszywych przyjaciół” przetłumacz polskie słowa, podając ich właściwe znaczenie w języku angielskim.

Polish	English	
1 kontakt	contact
2 komunikacja	communication
3 szef	chef
4 programista	programmer
5 ewentualnie	eventually
6 lokal	local
7 automatyczny	automatic
8 sympatyczny	sympathetic
9 ekspresja	expression
10 dres	dress

(See Ex. 4 p. 11 for an example of this task.)

• Uzupełnianie minidialogów

Zdający w tym zadaniu ma wybrać jedną z trzech odpowiedzi – tę, która stanowi prawidłowe uzupełnienie brakującej części dialogu. W tego typu zadaniach warto zastanowić się nad kontekstem rozmowy (np. gdzie się ona odbywa) i nad jej tonem/stylem (formalny, nieformalny itp.). To pomoże wybrać właściwe uzupełnienie dialogu.

Trening przygotowujący

Przeczytaj zdania 1–4. Które z nich są formalne, a które nieformalne?

- 1 Why don't we have a coffee sometime?
- 2 I appreciate all your assistance in this matter.
- 3 I demand this issue be dealt with promptly.
- 4 Well done! You did us proud!

Teraz dopasuj zdania (1–4) do sytuacji (A–D).

- A Someone has met an old friend in the street.
- B A businessperson has received help to write a report.
- C A member of a family has passed an important exam.
- D Someone has been sent the wrong product from an online shop.

1	2	3	4

(See Ex. 5 p. 11 for an example of this task.)

Wypowiedź pisemna

W tej części egzaminu zadaniem zdającego jest napisanie jednej wypowiedzi (np. e-maila, listu lub wiadomości na blogu) opartej na poleceniu z czterema elementami. Każdy element zwykle sprawdza inną umiejętność (np. opisywanie, relacjonowanie, uzasadnianie opinii, przedstawianie zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów, wyrażanie uczuć i sugestii, udzielanie rad). Zdający powinien starać się nie tylko uwzględnić, ale i rozwinąć każdy element polecenia, pamiętając jednocześnie o limicie słów. Wypowiedź powinna zawierać od 80 do 130 wyrazów (nie licząc słów w zdaniach, które są podane w części arkusza przeznaczony na napisanie wypowiedzi).

(See Writing Sections, Writing Bank and sample exam paper for details)